

19.12.2025
KSL/20/03.01.00/2024

Multian kunta
kirjaamo@multia.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 7.11.2025

LAUSUNTO: NIKARAN TUULIVOIMAHANKKEEN OSAYLEISKAAVA, EHDOTUSVAIHE, MULTIA

Multian kunta on pyytänyt Keski-Suomen liiton lausuntoa Nikaran tuulivoimaosayleiskaavan ehdotusvaiheen aineistosta. Suunnittelualue on kooltaan noin 1158 hehtaaria ja sijaitsee noin 14 kilometriä koilliseen Multian keskustasta. Kaavaehdotuksessa suunnittelualueelle on osoitettu seitsemän tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus saa olla enintään 250 metriä.

Tuulivoimahankkeesta on toteutettu ympäristövaikutusten arviointimenettely ja sitä on täydennetty muuttuneiden hankesuunnitelmien mukaisesti. Yhteysviranomainen on antanut perustellun päätelmän päivitetystä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja se on huomioitu kaavaratkaisussa.

Keski-Suomen maakuntakaava ja Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on tuotu pääsääntöisesti asianmukaisesti esiin ehdotusvaiheen aineistossa. Keski-Suomen maakuntakaavoissa on annettu yksittäisten merkintöjen ja niihin liittyvien määräysten lisäksi koko maakuntaa koskevia suunnittelumääräyksiä, jotka on soveltuvin osin otettava huomioon tarkemmassa suunnittelussa.

Nikaran tuulivoimaosayleiskaavan kannalta huomionarvoinen on erityisesti uusiutuvaa energiaa koskeva suunnittelumääräys, jonka mukaan *"Tuulivoiman ja siihen liittyvän sähkönsiirron suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset asutukseen, liikenneväyliin, maisemaan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, elinkeinoihin, luontoon, pinta- ja pohjavesiin ja eri hankkeiden yhteisvaikutukset sekä vaikutukset ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisesta tulee pyytää lausunto Puolustusvoimien pääesikunnalta. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 km:n etäisyydelle Puolustusvoimien alueista eikä alle 12 km:n etäisyydelle varalaskupaikoista. Asuin-, kauppa-, teollisuus-, työpaikka- tai vapaa-ajan alueita suunniteltaessa on mahdollisuuksien mukaan selvitettävä geoenergian ja puun hyödyntämismahdollisuudet."*

Lisäksi huomioitavaksi tulee luonnonvaroja koskeva suunnittelumääräys, jonka mukaan *"pohjavesiluokituksen mukaisia alueita koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden kemiallinen ja määrällinen tila ei niiden vaikutuksesta heikkene. Pohjavesiluokituksen alueet on esitetty maakuntakaavan alueluettelossa."*

Niin ikään kulttuuriympäristöjä koskeva suunnittelumääräys tulee huomioitavaksi. Suunnittelumääräyksen mukaan *"Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tunnetut muinaisjäännökset ja maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet sekä arvokkaat perinnemaisemat. Ajantasainen tieto on tarkistettava museoviranomaiselta ja perinnemaisemien osalta toimivaltaiselta viranomaiselta. Maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet on esitetty maakuntakaavan alueluettelossa."*

Keski-Suomen liiton näkemyksen mukaan kaava-aineistossa osayleiskaavaehdotuksen suhdetta maakuntakaavoihin on arvioitu varsin suppeasti. Edellä esitettyjen koko maakuntaa

KESKI-SUOMEN LIITTO · LUTAKONAUKIO 7, 40100 JYVÄSKYLÄ · KESKISUOMENLIITTO.FI

koskevien suunnittelumääräysten lisäksi huomioitavaksi tulee Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 tuulivoimakokonaisuus.

Maakuntakaavassa 2040 on osoitettu yhteensä 19 seudullisen kokoluokan tuulivoima-alueita (vähintään 10 voimalan kokonaisuudet) osa-alueen erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä *tv, tuulivoimatuotantoon soveltuva alue*. Nikaran aluetta ei ole merkitty seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi. Maakuntakaavaan merkityistä alueista Nikaran 20 kilometrin vaikutusalueelle sijoittuu Lehtomäen sekä Penkkisuon tuulivoimatuotantoon soveltuvat alueet. Aineistosta ei käy ilmi, kuinka nämä alueet on otettu huomioon osayleiskaavaratkaisussa ja vaikutusten arvioinnissa.

Myöskään Natura-arvioinnissa (liite 10) ei tuoda esiin, kuinka etenkin Lehtomäen tuulivoimatuotantoon soveltuva alue on huomioitu arvioitaessa yhteisvaikutuksia Kulhanvuoren Natura-alueen suojeluperusteena mainittuun uhanalaiseen lajiin.

Kuten kaava-aineistossa tuodaan esiin, alueen välittömään läheisyyteen sijoittuu luonnonsuojelu- ja Natura-alueita. Keski-Suomen liitto ei ole tutustunut kaava-aineiston salassa pidettäviin liitteisiin, joissa on esitetty yksityiskohtaisemmin hankkeen vaikutuksia uhanalaiseen lajiin. Keski-Suomen liitto korostaa luonnonsuojeluviranomaisten näkemyksiä arvioitaessa tehtyjen vaikutusten arviointien riittävyyttä ja johtopäätösten asianmukaista huomioimista kaavaratkaisussa.

Läpi kaavaprosessin Keski-Suomen liitto on lausunnoissaan korostanut yhteisvaikutusten arvioinnin merkitystä. Ehdotusvaiheen aineistossa yhteisvaikutusten arviointi on paikoin varsin ohutta ja esimerkiksi maisemaselvityksessä (liite 7) yhteisvaikutuksia ei käsitellä lainkaan. Kaavaselostuksessa kuitenkin todetaan, ettei merkittäviä maisemallisia yhteisvaikutuksia muodostu muiden lähiseudun tuulivoimahankkeiden kanssa.

Keski-Suomen liitto kiinnittää myös huomiota kaavaselostuksessa esitettyihin suunnittelun alueellisiin tavoitteisiin (s. 63). Alueellisissa tavoitteissa tuodaan esiin Keski-Suomen ilmastostrategia 2020, jota ei voi enää pitää ajantasaisena. Ilmastostrategia on korvautunut syyskuussa 2022 hyväksytyllä Hiilineutraali Keski-Suomi -tiekartalla. Tiekartta on julkaistu osoitteessa <https://hiilineutraali.keskisuomi.fi/>. Lisäksi liitto toteaa, että maakuntavaltuusto on kokouksessaan 11.12.2025 hyväksynyt uuden Keski-Suomen strategian 2026–2050. Strategia on julkaistu osoitteessa <https://keskisuomi.fi/strategia/>. Myöskään selostuksen s. 64 esitetty maakuntakaavatilanne ei vastaa ajankohtaista tilannetta.

Keski-Suomen liitto toteaa Nikaran tuulivoimahankkeen edenneen kaavoituksen aikana hyvään suuntaan ja osayleiskaavaratkaisun vaikutuksia on lievennetty suhteessa keväällä 2024 nähtävillä olleeseen valmisteluvaiheen aineistoon.

Keski-Suomen liitolla ei ole muuta huomautettavaa Nikaran tuulivoimaosayleiskaavan ehdotusvaiheen aineistosta.

Lausunnon on valmistellut aluekehitysasiantuntija Valtteri Paakki, valtteri.paakki@keskisuomi.fi, 040 525 6059

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.